

УДК 343:343.1] (477)

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.108>

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ В ЗАКОНОДАВСТІ НІМЕЧЧИНИ ТА УКРАЇНИ

Поплавська А.М.,

слідчий відділу розслідування злочинів,
учинених в умовах збройного конфлікту
слідчого управління ГУНП в Чернігівській області
ORCID: 0000-0001-7814-3122

Поплавська А.М. Особливості проведення негласних слідчих (розшукових) дій в законодавстві Німеччини та України.

Здобувши незалежність, Україна зайняла активну проєвропейську позицію, в тому числі у розробці законодавства. Звернувшись до історичних аспектів розвитку правової системи нашої держави, нам відомо про її приналежність до романо-германської правової сім'ї, що обумовлює той факт, що вітчизняне законодавство має ряд спільних рис із європейськими правовими системами, а саме: серед основних джерел права – нормативно-правовий акт, кодифікація законодавства.

Дослідження зарубіжного права здійснювали ряд науковців, проте, особливості проведення негласних слідчих (розшукових) дій в розрізі порівняльного аналізу зарубіжного та вітчизняного досвіду потребує більш ґрунтовного вивчення.

У статті було проаналізовано основні особливості організації та проведення негласних слідчих (розшукових) дій згідно Кримінального процесуального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу Федеративної Республіки Німеччина.

Вивчивши окремі положення КПК ФРН, можемо відмітити, що основними функціями під час проведення розслідування, в тому числі таємних заходів, наділений прокурор та суд, а в КПК України чітко визначені органи, які здійснюють досудове розслідування, першим з яких вказана Національна поліція України, а прокуратура, як орган досудового розслідування, відсутня. Водночас, уповноваженою особою, яка може приймати рішення про проведення НСРД являється слідчий, який наділений правом звертатись до слідчого судді з клопотанням, погодженим прокурором, про дозвіл на проведення негласних слідчих (розшукових) дій та прокурор.

Так, в результаті порівняльного аналізу окремих таємних заходів по КПК ФРН та НСРД за КПК України, нами встановлено, що порядок їх проведення у Німеччині не деталізований, на відміну від вітчизняного законодавства, крім цього,

серед особливостей, які заслуговують на увагу, можемо виділити зазначення у параграфах КПК ФРН конкретних злочинів, в ході розслідування яких законодавець дозволяє проводити той чи інший таємний захід, в українському кримінальному процесуальному праві такий підхід відсутній, у ст. 246 КПК України вказано лише, що НСРД можуть проводитись під час розслідування тяжких або особливо тяжких злочинів. Вважаємо за доцільне розглядати таку конкретизацію для впровадження в КПК України з метою запобігання ймовірним зловживанням щодо отримання інформації, яка виходить за межі предмету розслідування.

Ключові слова: негласні слідчі (розшукові) дії, слідчий, прокурор, досудове розслідування.

Poplavska A.M. Peculiarities of secret investigative (search) actions in the legislation of Germany and Ukraine.

After gaining independence, Ukraine took an active pro-European position, also in the development of legislation. Turning to the historical aspects of the development of the legal system of our state, we know that it belongs to the Romano-Germanic legal family, which determines the fact that domestic legislation has a number of common features with European legal systems, namely: among the main sources of law - normative - legal act, codification of legislation.

Studies of foreign law were carried out by a number of scientists, however, the specifics of secret investigative (research) actions in the context of a comparative analysis of foreign and domestic experience require a more thorough study.

The article analyzed the main features of the organization and conduct of undercover investigative (search) actions in accordance with the Criminal Procedure Code of Ukraine and the Criminal Procedure Code of the Federal Republic of Germany.

Having studied the separate provisions of the Federal Criminal Code of Germany, we can note that the main functions during the investigation,

including secret measures, are assigned to the prosecutor and the court, while the Criminal Code of Ukraine clearly defines the authorities that carry out pre-trial investigations, the first of which is the National Police of Ukraine, and the prosecutor's office, as a body of pre-trial investigation, is absent. At the same time, the authorized person who can make a decision on the NSRD is the investigator, who has the right to apply to the investigating judge with a request, approved by the prosecutor, for permission to conduct secret investigative (search) actions and the prosecutor.

Thus, as a result of a comparative analysis of certain secret measures under the Federal Criminal Code of Germany and the NSDR under the Criminal Code of Ukraine, we found that the procedure for their implementation in Germany is not detailed, unlike domestic legislation, in addition, among the features that deserve attention, we can highlight in the paragraphs of the Criminal Procedure Code of the Federal Republic of Germany on specific crimes, in the course of the investigation of which the legislator allows one or another secret measure to be carried out, in the Ukrainian criminal procedural law, such an approach is absent, in Art. 246 of the Criminal Procedure Code of Ukraine states only that NSRD may be conducted during the investigation of serious or particularly serious crimes. We think it expedient to consider such specification for implementation in the Criminal Procedure Code of Ukraine in order to prevent possible abuses in obtaining information that goes beyond the scope of the investigation.

Key words: secret investigative (search) actions, investigator, prosecutor, pre-trial investigation.

Постановка проблеми. З моменту здобуття Україною незалежності у 1991 році загальновідомим є той факт, що наша держава рухається в напрямку наближення до європейських стандартів, зокрема у кримінально-правовій сфері. Знаковою подією стало прийняття та вступ у дію 20 листопада 2012 року «нового» Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) [1]. У діючому кримінальному процесуальному законі правотворці запровадили принципово нові положення, одними із яких можемо впевнено назвати ті, що викладені у Главі 21 КПК України, яка має назву «Негласні слідчі (розшукові) дії».

Враховуючи стрімкі інтеграційні процеси, які відбуваються в Україні й у світовій спільності в цілому, а також зміст ч. 2 ст. 1 КПК України, в якій вказано, що кримінальне процесуальне законодавство України складається з положень Конституції України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України [1] актуальним є дослідження

окремих положень вітчизняного діючого законодавства та нормативно-правових актів зарубіжних країн. Порівняльний аналіз дає змогу вставити спільні та відмінні риси в способах правового регулювання певної сфери суспільного життя в Україні та закордоном. В результаті таких досліджень ми маємо можливість отримати цінний науковий досвід, в тому числі виділити проблемні питання у вітчизняному законодавстві та можливі шляхи їх вирішення на основі досвіду зарубіжних країн.

Мета дослідження полягає в порівняльному аналізі окремих аспектів порядку організації та проведення негласних слідчих (розшукових) дій згідно КПК України та кримінально-процесуального законодавства Німеччини.

Стан опрацювання проблематики. У вітчизняній літературі багато науковців займались вивченням і продовжують досліджувати проблематику проведення негласних слідчих (розшукових) дій (далі – НСРД), серед яких Тагієв С.Р., Уваров В.Г., Веприцький Р.С., Лук'янчиков Є.Д., Лук'янчиков Б.Є., Сергеева Д.Б., Погорецький М.А., Івашко С.В., вивченням зарубіжного досвіду досудового розслідування займались такі вчені, як Налуцишин В.В., Коломієць Н.В., Шумило М.Є., Кубрак П.М., Теремецький В.І., однак питання щодо особливостей проведення НСРД згідно Кримінального процесуального кодексу Федеративної Республіки Німеччина (далі – КПК ФРН) та КПК України недостатньо розкриті у науковій літературі.

Виклад основного матеріалу. Історично склалось так, що правова система України відноситься до романо-германської правової сім'ї. На думку Богачової Л.Л., така приналежність обумовлюється наявністю характерних рис, таких, як основне серед джерел права — нормативно-правовий акт, а також кодифіковане законодавство [3, с. 29]. Виходячи з цього, вважаємо за доцільне проаналізувати окремі положення кримінального процесуального законодавства України та Німеччини через призму порівняльного дослідження негласних слідчих (розшукових) дій за кримінальним процесуальним законодавством України та Німеччини.

У КПК України визначення і порядок проведення НСРД викладено у Главі 21, у окремих статтях закріплено зміст понять, чітко визначено коло суб'єктів та їх повноваження під час організації та проведення НСРД, порядок документального оформлення результатів їх проведення [1].

Зокрема, у статті 246 КПК України викладено чітко визначення негласних слідчих (розшукових) дій, крім цього, вказано, що НСРД проводяться у кримінальних провадженнях щодо тяжких або особливо тяжких злочинів, при цьому не вказано конкретні статті Кримінального ко-

дексу України, якими передбачені такі злочини. Разом з цим, у ч. 3 ст. 246 КПК України визначені суб'єкти і їх повноваження, а саме: слідчий, прокурор, які приймають рішення про проведення НСРД, слідчий суддя за клопотанням прокурора або слідчого, погодженого прокурором. Водночас, у цій самій статті чітко вказано строки проведення та підстави продовження строків НСРД та перелік посадових осіб, які уповноважені це здійснювати. У ч. 6 ст. 246 КПК України вказано, що проводити НСРД має право слідчий або за його дорученням оперативні підрозділи, а також слідчий чи прокурор мають право залучати до проведення НСРД інших осіб [1].

З метою більш ґрунтовного дослідження особливостей проведення НСРД за українським та німецьким законодавством, проаналізуємо основні риси, притаманні кримінальному процесу ФРН. Кримінальне-процесуальне законодавство Німеччини, попри загальну схожість з правовою системою України, має ряд відмінностей. Якщо узагальнити положення КПК України, то можна зробити висновок, що у вітчизняному кодексі стосовно кожної слідчої дії та процесуального рішення чітко визначено суб'єкти виконання та перелік їх повноважень. Якщо розглядати модель досудового розслідування ФРН, то, як зазначив у своєму дослідженні Коломієць Н.В., відповідальним за координацію всього процесу розслідування являється прокурор, а досудове розслідування у формі дізнання під керівництвом прокурора здійснює поліція. При цьому, Коломієць Н.В. вказав, що поліція лише виконує доручення прокурора стосовно ініціативи у розслідуванні, але в окремих випадках для попередження заплутаних справ може самостійно взяти на себе ініціативу [5, с. 585].

Особливості організації слідства у Німеччині також досліджували вітчизняні науковці Шумило М.Є. та Кубрак П.М., які також зазначили, що формально прокуратура являється єдиним органом досудового розслідування, проте, прокурор може делегувати свої повноваження органам поліції у процесі дізнання, а повноваження поліції похідні від компетенції прокурора. [6, с. 199].

Проаналізувавши окремі положення КПК ФРН, приходимо до висновку, що прокуратура у Німеччині наділена повноваженням органу дізнання, оскільки згідно абзац (далі – абз.) 1, 2 § 160 з того моменту, коли стає відомим факт вчинення правопорушення прокуратура зобов'язана розслідувати його та встановлювати як обвинувальні, так і виправдовувальні факти [4].

На думку вчених Шумила М.Є. та Кубрака П.М., сучасну модель досудового розслідування ФРН можна охарактеризувати, як неформалізовану, зі спрощеним характером, який спрямований на підготовку судового засідання

і ключовою, на нашу думку, ознакою є те, що повноваження прокурора обмежують активність поліції та наявна заборона контакту із судом [6, с. 200].

Водночас, у ч. 5 ст. 40 КПК України вказано, що слідчий є самостійним у своїй процесуальній діяльності, втручання в яку осіб, що не мають на те законних повноважень, забороняється. Крім цього, у ч. 2 ст. 40 КПК України міститься перелік повноважень слідчого, серед яких: початок досудового розслідування, проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, доручення їх проведення оперативним підрозділам, повідомляти за погодженням із прокурором особі про підозру, складати обвинувальний акт, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру та подавати їх на затвердження прокурору. Також у вказаній статті передбачено можливість та порядок оскарження слідчим рішення прокурора у разі його відмови у погодженні клопотання до слідчого судді [1].

У § 163 КПК ФРН містяться положення про завдання поліції в процесі розслідування, а саме органи та посадові особи поліції зобов'язані розслідувати правопорушення та вживати всіх невідкладних заходів, щоб запобігти приховуванню справи, крім цього витребувати інформацію у органів влади та проводити будь-які розслідування, якщо інші спеціальні норми не регламентують їх повноваження. У абз. 2 § 163 КПК ФРН міститься норма про те, що органи та посадові особи поліції невідкладно передають свої матеріали до прокуратури [4]. Проаналізувавши цей параграф, погоджуємось із думкою Шумила М.Є. та Кубрака П.М. щодо неформалізованого та спрощеного характеру досудового розслідування у Німеччині, оскільки завдання органів поліції викладені досить лаконічно та узагальнено.

Крім цього, акцентуємо увагу на тому, що у змісті проаналізованих норм КПК ФРН зазначені поняття саме «органи та посадові особи поліції», без конкретизації та чіткого визначення, які саме посадові особи та їх конкретні повноваження, в той час, як в українському кримінальному процесі чітко визначення, що досудове слідство здійснюють органи досудового розслідування, а саме: слідчі підрозділи органів Національної поліції, органів безпеки, органів Державного бюро розслідувань та підрозділи детективів, підрозділ внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України, підрозділи детективів органів Бюро економічної безпеки України, що чітко визначено у ч. 1, 2 ст. 38 КПК України [1].

Згідно Закону України «Про прокуратуру», прокурор підтримує державне обвинувачення в судовому провадженні щодо кримінальних

правопорушень та здійснює нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, користуючись при цьому правами і обов'язками, передбаченими Кримінальним процесуальним кодексом України [7].

Виходячи з вищевикладеного, можемо стверджувати, що згідно вітчизняного кримінального процесуального законодавства слідчий являється центральною фігурою у процесі досудового розслідування кримінального провадження, на відміну від німецького, де прокурор займає ведучу позицію. Проте можемо виділити і спільну ознаку, яка полягає у тому, що згідно ч. 4 ст. 40 КПК України, слідчий зобов'язаний виконувати доручення та вказівки прокурора, які надаються у письмовій формі, невиконання яких тягне за собою кримінальну відповідальність [1].

Проаналізувавши основні спільні та відмінні риси Дослідивши положення КПК ФРН в частині проведення таємних заходів, можемо зазначити наступне: в структурі кодексу міститься розділ 8 «Слідчі заходи», в якому містяться статті, які передбачають конкретні заходи, які в певній мірі можна розглядати, як НСРД в українському законодавстві. У ст. 101 КПК ФРН під назвою «Процесуальний регламент таємних заходів» викладено перелік таких заходів (абз. 1), також вказано, що рішення та інша документація, яка стосується заходів відповідно до параграфів 100b, 100c, 100f, 100h (1) № 2 та розділом 110a, передається на зберігання до прокуратури (абз. 2), крім цього, персональні дані, зібрані за допомогою заходів, передбачених у абзаці 1, повинні бути відповідним чином помічені, а після передачі даних до іншого агентства маркування повинно зберігатись тим агентством (абз. 3) [4].

Цікавим для порівняльного аналізу є абз. 4 ст. 101 КПК ФРН, оскільки в ньому закріплено порядок повідомлення про заходи, передбачені абз. 1 ст. 101, а саме: вказано 13 пунктів, у кожному з яких конкретно зазначено про застосування якого таємного заходу, які особи повідомляються при цьому не вказано, яка посадова особа уповноважена здійснювати таке повідомлення та у який спосіб. Крім цього у абз. 6 передбачено можливість відстрочки повідомлення після спливу дванадцяти місяців з моменту завершення заходу, якщо це може піддати небезпеці мету розслідування, життя, фізичну недоторканість та особисту свободу іншої особи або значні активи, у випадку передбаченому § 110a, включно з можливістю подальшого використання таємного слідчого (абз. 5). Відстрочка повідомлення підлягає схваленню судом, суд приймає рішення щодо тривалості будь-яких відстрочок.

В той же час, у КПК України у ст. 253 теж передбачено повідомлення осіб, щодо яких прова-

дилися негласні слідчі (розшукові) дії, але більш узагальнено, ніж у КПК ФРН, тобто вказано, що особи, чиї конституційні права були тимчасово обмежені, а також підозрюваний, його захисник мають бути письмово повідомлені прокурором або за його дорученням слідчий. Крім цього, вказано, що таке повідомлення повинне відбутись протягом дванадцяти місяців з дня припинення таких дій, але не пізніше звернення до суду з обвинувальним актом [1].

Далі нами буде здійснено порівняльний аналіз окремих таємних заходів за КПК ФРН та НСРД, які передбачені в КПК України, в результаті якого буде виділено основні відмінності та спільні риси.

Розглянемо таємний захід, передбачений § 99 КПК ФРН, у ньому йдеться про вилучення поштових відправлень та запит інформації, а саме: вилучення поштових відправлень та телеграм, адресованих обвинуваченому, які перебувають на зберіганні у осіб та установах, що надають чи співпрацюють щодо надання поштових чи телекомунікаційних послуг на комерційній основі. У § 100 КПК ФРН викладено процедуру вилучення поштових відправлень та запиту інформації, а саме: чітко вказано, що тільки суд, в екстрених випадках прокуратура мають право видавати розпорядження щодо вжиття заходів у відповідності до § 99, крім цього цікавим положення абз. 3 § 100 про те, що суд має право відкривати доставлені поштові відправлення, а також може передати ці повноваження прокуратурі в тому обсязі, в якому це необхідно, щоб не поставити під загрозу успіх розслідування затримкою [4]. У КПК України статтю 261 передбачено накладення арешту на кореспонденцію, що здійснюється на підставі ухвали слідчого судді та надає право слідчому здійснювати огляд і виїмку кореспонденції та, на відміну від КПК ФРН, у ч. 4 цієї статті перераховано, які об'єкти є кореспонденцією. У ст. 262 КПК України викладено порядок здійснення огляду та виїмки кореспонденції і ключовою відмінністю від положень КПК ФРН являється те, що слідчий вирішує питання відкриття і оглядає затриману кореспонденцію, а при виявленні в кореспонденції речей (у тому числі речовин), документів, слідчий у межах, які визначені ухвалою слідчого судді, здійснює виїмку відповідної кореспонденції або обмежується знаттям копій чи отриманням зразків з відправлень [1].

Проаналізувавши схожі між собою за змістом та призначенням заходи, можемо стверджувати, що у КПК ФРН визначення та порядок проведення вилучення кореспонденції викладено узагальнено, без чіткої конкретизації кожного етапу проведення цієї слідчої дії, в той час, як у КПК України регламентований кожен крок слідчого, починаючи з отримання ухвали слідчого

судді про дозвіл на проведення НСРД та завершуючи особливостями фіксації ходу слідчої дії, тобто складання протоколу, також принципова різниця полягає у визначенні уповноваженого на здійснення вилучення поштових відправлень, суб'єкта, у Німеччині це суддя, а в українському кримінальному процесуальному закону – слідчий, функція слідчого судді полягає у вирішенні питання про надання дозволу на проведення такої НСРД в результаті розгляду клопотання слідчого, погодженого з прокурором, що оформлюється у вигляді ухвали про дозвіл на проведення НСРД.

Розглянемо також таємні заходи, передбачені § 100а «Спостереження за телекомунікаціями», § 100b «Прихований віддалений огляд систем інформаційних технологій», § 100с «Акустичне спостереження за приватними приміщеннями» [4]. В КПК України передбачено зняття інформації з електронних комунікаційних мереж (ст. 263), зняття інформації з електронних інформаційних систем (ст. 264), обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи (ст. 267) аудіо-відеоконтроль місця (ст. 270) [1]. Проаналізувавши перераховані статті, можемо зазначити, що в частині застосування НСРД, пов'язаних із телекомунікаціями ми, то за змістом вони схожі, а стосовно § 100с, то в КПК України містяться дві статті, положення яких можна розглядати в розрізі порівняння зі змістом вказаного параграфу. Отже, згідно абз. 1 § 100с, приватна розмова у приватних приміщеннях може бути перехоплена та записана з використанням технічних засобів навіть без відома зацікавлених осіб, а також у наступних пунктах конкретизовано в яких випадках це може бути застосовано [4]. Натомість в КПК України у п.п. 1–5 ч. 1 ст. 267 передбачено випадки, в яких слідчий має право обстежити публічно недоступне місце, житло чи інше володіння особи, серед яких у п. 5 встановлення технічних засобів аудіо-відеоконтролю особи, а у ст. 270 щодо аудіо-відео контроль місця може здійснюватись у публічно доступних місцях [1]. Тобто, можемо в українському законодавстві більш конкретизовано мету і види аудіо контролю в різних місцях. На нашу думку, якщо порівнювати § 100с КПК ФРН та ст. 267 КПК України, то мета обстеження публічно недоступного місця водночас конкретизована і звужено, оскільки існує чіткий перелік обсягом 5 пунктів, а в німецькому законодавстві узагальнено викладено норму про акустичне спостереження за приватними приміщеннями.

Розглянувши відмінні риси у вищевказаних параграфах КПК ФРН та КПК України, то звертаємо увагу на те, що у ч. 2 ст. 246 КПК України вказано, що НСРД, передбачені статтями 263, 264, 267, 270 проводяться виключно у кримі-

нальному провадженні щодо тяжких та особливо тяжких злочинів [1], а у параграфах 100а та 100b чітко викладений перелік тяжких та особливо тяжких злочинів, під час розслідування яких можуть проводитись такі заходи із зазначення статей, якими передбачені такі злочини, а у абз. 2 § 100с вказано, правопорушення являється особливо тяжким у кожному конкретному випадку. Разом з цим, у абз. 1 § 100е КПК ФРН зазначено, що заходи, передбачені § 100а можуть бути дозволені судом за заявою прокуратури, а в абз. 2 цього параграфу передбачено, що заходи у відповідності до § 100b та § 100с можуть бути дозволені лише на підставі клопотання прокуратури відділенням окружного суду та на строк до одного місяця, продовження на заходу на подальші періоди допускається не більше, ніж на один місяць.

Висновки. На основі викладеного, приходимо до висновку, що кримінальне процесуальне законодавство України та Німеччини мають деякі схожі риси такі, як кодифікація правових норм, які регулюють суспільні відносини у сфері кримінального процесу, участь поліції, прокурора у розслідуванні, судовий контроль, що може обумовлюватись спільною приналежністю до романо-германської, правової сім'ї.

Водночас, в результаті дослідження, проаналізували ряд відмінностей, основними з яких можемо назвати те, що згідно КПК України, слідчий уповноважений здійснювати досудове розслідування та наділений широким спектром повноважень, а прокурор здійснює нагляд за дотриманням законності і в разі необхідності може проводити слідчі (розшукові) дії, у Німеччині ж, навпаки, прокурор виконує ті функції, які вітчизняне законодавство поклало на слідчого. Цікавим для дослідження є порядок проведення таємних заходів по КПК ФРН, по-перше, прокурор, а не слідчий, приймає рішення про необхідність їх проведення і звертається до суду, по друге, у параграфах КПК ФРН, де містяться положення про таємні заходи, чітко зазначено перелік злочинів, під час розслідування яких можна проводити конкретний захід, в той час, як в Україні визначено лише, що НСРД можуть проводитись під час розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів без уточнення яких саме, по-третє, на прикладі огляду і виїмки кореспонденції, можемо зробити висновок, що у Німеччині суду надані більш ширші повноваження, оскільки суд оглядає кореспонденцію, за результатами чого приймає подальше рішення, а згідно українського кримінального процесуального закону, слідчий суддя наділений повноваженнями лише розглядати клопотання слідчого, погоджене з прокурором і приймати рішення про задоволення такого клопотання чи відмову в його задоволенні, іншими словами, після на-

дання дозволу, суд не бере участі у проведенні конкретної негласної слідчої (розшукової) дії.

Узагальнюючи зміст проаналізованих положень кримінального процесуального законодавства можемо стверджувати, що, на відміну від КПК ФРН, в КПК України більш деталізовано викладено зміст окремих статей, в тому числі порядок проведення НСРД, чітко визначено кожен крок слідчого, прокурора та суду в цьому процесі, але питання наскільки ефективними у практиці застосування є КПК ФРН та КПК України може бути предметом іншого дослідження, оскільки порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного законодавства потребує подальшого вивчення.

Разом з цим, вважаємо, як на прикладі КПК ФРН, доцільним для розгляду щодо впровадження у вітчизняне законодавство, може бути питання про конкретизацію кримінальних правопорушень, під час розслідування яких можна проводити конкретну негласну слідчу (розшукову) дію, на нашу думку, це могло б запобігти зловживанням з метою отримання інформації під час проведення НСРД.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Дата оновлення: 19.05.2024 URL: (дата звернення: 20.06.2024).
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Дата оновлення: 19.05.2024 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 20.06.2024).
3. Богачова Л.Л., Магда Є.В. Правова система України: сучасний стан та тенденції розвитку. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021, № 4 (18). С. 28–30. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2021/6.pdf (дата звернення: 10.07.2024).
4. Кримінально-процесуальний кодекс Німеччини. (в редакції Закону від 06 травня 2024 року (BGBl. I, с. 149). URL: <https://dejure.org/gesetze/StPO> (дата звернення: 10.07.2024).
5. Коломієць Н.В., Ющенко М.С. Особливості проведення досудового розслідування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021, № 4 (18). С. 583–587.
6. Шумило М.Є. Кубрак П.М. Німецька модель досудового розслідування та використання її елементів в оптимізації підготовчого провадження. *Нове українське право*. 2022, № 3. С. 195–206.
7. Закон України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р. № 1697-VII. Дата оновлення: 18.05.2024 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (дата звернення: 12.07.2024).